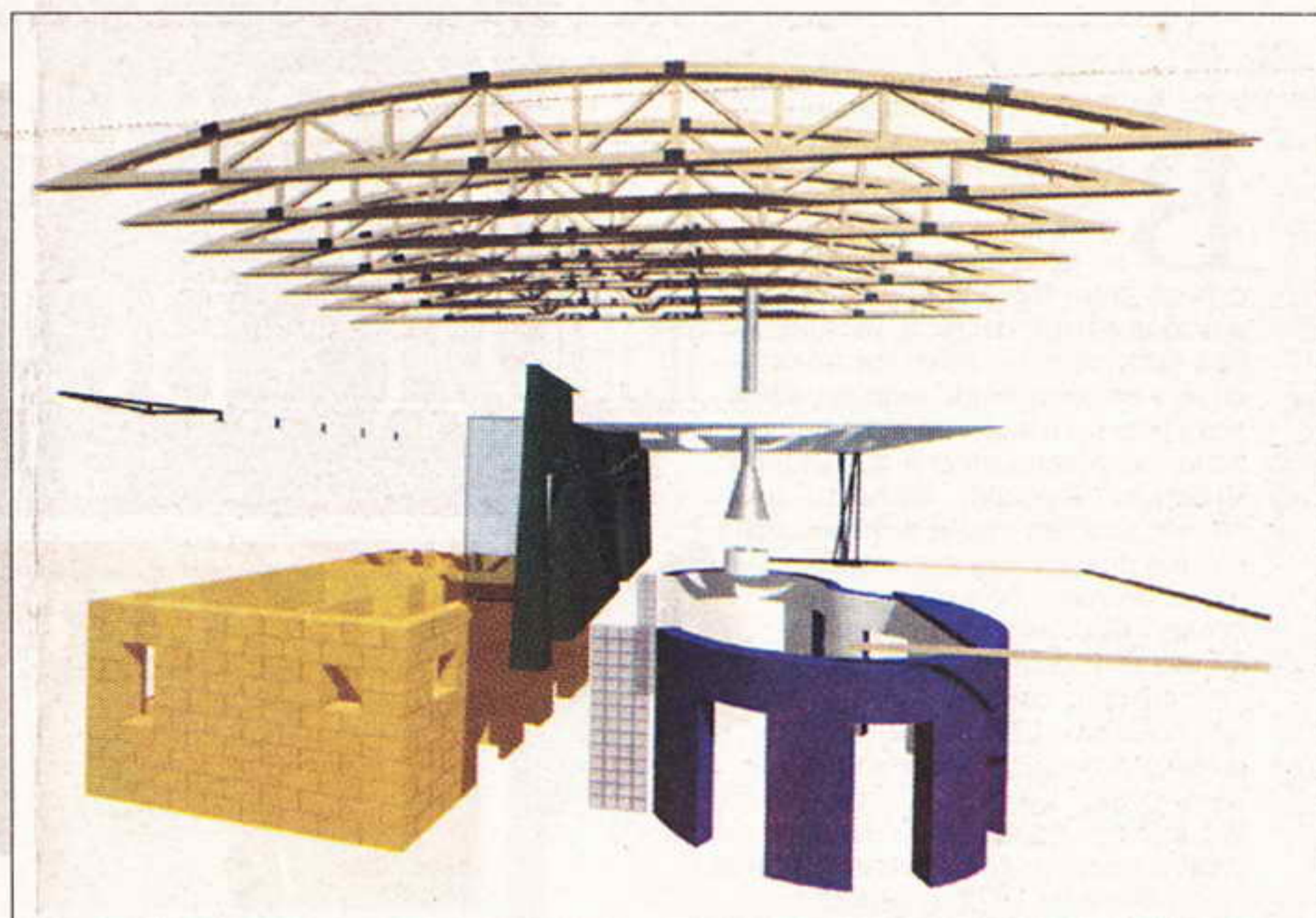
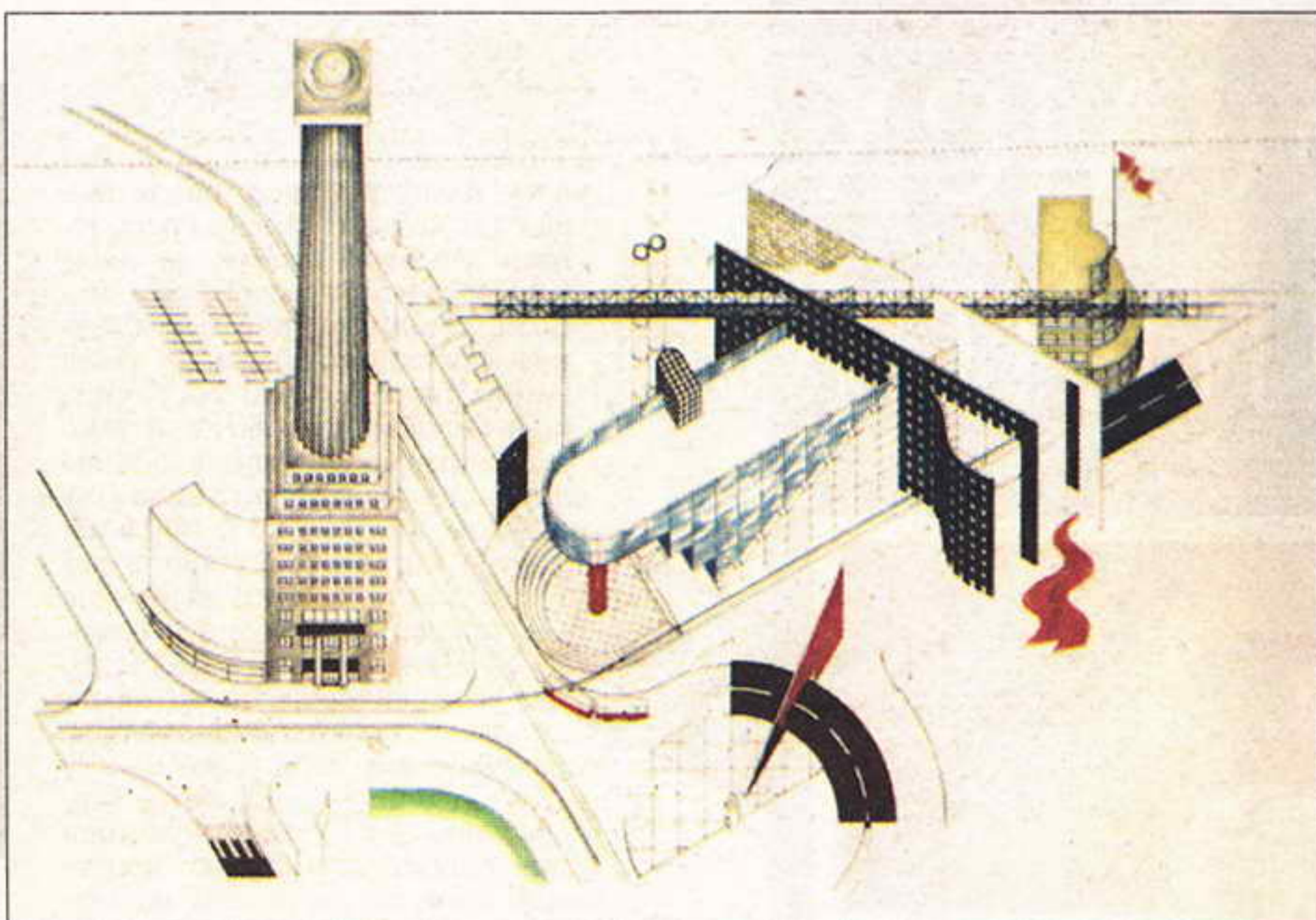

ИЗЛОЖБА "ПАРАЛЕЛЕ И КОНТРАСТИ: СРПСКА АРХИТЕКТУРА 1980-2005" У МУЗЕЈУ ПРИМЕЊЕНЕ УМЕТНОСТИ

КУЋЕ контрадикторности, као "продукт" конфликтног и хаотичног друштва здања су којима завршава један прошли и започиње нови, 21. век у српској архитектури. Увод у осамдесете, кад почиње четврт века српске архитектуре који фокусира Љиљана Милетић-Абрамовић изложбом "Паралеле и контрасти, српска архитектура 1980-2005" био је, међутим, безличан!

Између ове две крајности ситуирана је изузетно занимљива архитектонска теорија: папирната архитектура (пројекти и макете) и манифести, као и пракса која познаје сјајне искораке, "ресавску школу" и подоста осредњости. Без веће временске дистанце Љиљана Милетић-Абрамовић се прихватила незахвалног и тешког посла како би "разрешила" овај компликовани Гордијев чвор. Тих четврт века традиције, иновација и преврата у архитектури она посматра интегрално, као корпус у ком поентира главне догађаје - здања, људе - архитекте и јасно гради слику у контексту простора, времена и социополитичких прилика у ком је то сложено тело расло. Стога, ова је студијска изложба у Музеју примењене уметности инвентивна потрага за идентитетом српске архитектуре и његовим разумевањем.

Љиљана Милетић-Абрамовић се не осврће на општа места, али их заправо идентификује, фокусирајући се управо на појединачне и често контроверзне доприносе јаким индивидуализмама. То су "коте" и "међаши" којима ће бити измерено четврт века српске архитектуре.

Увод овој занимљивој слици су седамдесете. То је добрим делом фаза безличног понављања канонизованих модела интернационалне архитектуре. Седамдесете су време кад је једна од водећих тема била стамбена архитектура, али се тај период пре свега препознаје и памти по експанзионистичкој

У трагању за идентитетом

Саво Поповић

архитектуре великих објеката јавне намене. Било је то време кад се зидало грандиозно и безлично. То је подлога, амбијент у ком почињу осамдесете.

С разлогом и пуним оправдањем највише простора у овом погледу на српску архитектуру добиле су управо осамдесете: представници генерације која на архитектонску сцену ступа управо у тој декади прошлог века. Јер, њихова дела уносе дах новог и у односу на претходно - превратничког су карактера. Смела, визионарска, мала настајала на хартији и(ли) великим градским макетама које су препречавале Кнез Михаилову улицу.

И управо на прагу, на почетку осамдесетих, ауторка ситуира рад Групе МЕЧ (Мушић, Ећимовић, Чеховин, па потом и Малдини, Жутић). Тако се, са тек дипломираним младим архитектима рађа нова архитектура сложености и отворености. Али, МЕЧ нису само почетни иницијали оснивача групе - они заиста улазе у меч са предрасудама и постојећом теоријом и праксом. Унутар земље жива је комуникациска линија Београд - Загреб - Љубљана.

Миље у ком настаје архитектура у периоду 1990-2000. посве је супротан општем успону на светском нивоу. Контрадикторност и парадоксалност тог периода огледа се и у томе што је - упркос неповољним околностима - изграђен један број дела високог квалитета. Главни протагонисти су архитекти рођене после 1945: Бранислав Митровић, Василије Милуновић, Мустафа Мусић, Влада Славица, Горан Војводић...

За овај посао било је потребно добро познавање ситуације "на терену". Проницљивост, оштрина духа и широко образовање били су добри "браници" да се не склизне с тог кривудаваог пута.

Овај покушај да се разуме и објасни српска архитектура прати опсежан каталог обогаћен студијом о нашој архитектури Љиљане Милетић-Абрамовић. ♦

Стил

РАЗНОРОДНОСТ архитектонских решења и интензитет изградње у последњој деценији прошлог века може се упоредити са ситуацијом између два светска рата. Гради се у свим стиловима и правцима, од ремишценцијских стилова претходних епоха београдске архитектуре до савремених композиција и решења.

Репери

ВЕЋИНА здања која као репере у српској архитектури од 1980. до 2005. издваја Љиљана Милетић-Абрамовић награђена је угледном наградом "Новости" за архитектуру (раније "Борбином", чију традицију наставља награда "Новости").

Зграда Југословенског драмског позоришта Зорана Радојичића и Дејана Миљковића, Факултет ликовних уметности Бране Митровића и Слободана Лазаревића, стамбена групација "Цвећара" Миленије и Дарка Марушића, палата "Прогрес" Миодрага Мирковића, Тениски клуб "Врачар" и вила "С" Мустафе Мусића...

Кућа

ЈЕДНА од најкарактеристичнијих појава у српској архитектури током последње деценије 20. века је повратак индивидуалне куће. Поново је, после пола века занемаривања, у београдском архитектонском миљеу али у и многим другим градовима у Србији, актуелна изградња приватних кућа и раскошних вила.

Четврт века традиције, иновација и преврата у архитектури посматра се као јединствени корпус у контексту простора, времена и социополитичких прилика у ком је то сложено тело расло

